

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2008. évi december hó 5. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A harmadfokú bíróság a zártörés vétsége és más bűncselekmény miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Baranya Megyei Bíróság 4.Bf.165/2008/4. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizesse meg az államnak a harmadfokú eljárásban felmerült 3.000 (háromezer) forint bűnügyi költséget.

I n d o k o l á s

A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásában hozott felmentő rendelkezés miatt, a vádlott bűnösségének e bűncselekményben is történő megállapítása végett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

A vádlott védője a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást bírálta felül a Be.387.§ (1) bekezdése értelmében abból a szempontból, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetve a másodfokú eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

Ennek során a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján - figyelemmel a Be.388.§ (2) bekezdésére -

mindössze annyiban helyesbítette, hogy a **kft1.** a vádlottól megvásárolt ...-... forgalmi rendszámú gépjárművet 2005. június 25-én a nevére íratta; a tulajdonos személyében bekövetkezett változás mind a gépjármű-nyilvántartásban, mind a jármű forgalmi engedélyében átvezetésre került (*gépjármű-nyilvántartás és forgalmi engedély a nyomozati iratok 49. oldalán*).

A másodfokú bíróság által megállapított tényállás helyesbítésére - a fellebbviteli főügyészség átiratában is szereplő okból - azért került sor, mert mind az első-, mind a másodfokú bíróság figyelmét elkerülte, hogy a **kft1.** - a valótlan tartalmú adásvételi szerződést már ekkor felhasználva - a gépjármű tulajdonjogában bekövetkezett változást a hatóságnak bejelentette, az a gépjármű-nyilvántartásban és a forgalmi engedélyben is bejegyzésre került.

Az elsőfokú bíróság helyesen utalt ítéletének jogi indokolásában (*elsőfokú ítélet 2. oldal utolsó bekezdése*) arra, hogy a vád tárgyává tett magánokirat valótlan tartalmú, valódi okirat. Ennek mellőzése a másodfokú bíróság részéről (*másodfokú ítélet 2. oldal 3. bekezdés*) tehát nem volt indokolt; a tartalmi okok mellett formai szempontból - a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára utalással - azért sem, mert nem a történeti tényállásba tartozó ténymegállapítást, hanem a megállapított tényekből levont jogi következtetést érintett.

Ez egyúttal azt is jelentette, hogy - szemben a fellebbviteli főügyészség indítványával - ebben a tekintetben nem volt szükség a másodfokú bíróság tényállásának helyesbítésére; a harmadfokú bíróság a sérelmezett részt a jogi indokolás részének tekintette és a másodfokú ítéletből mellőzte.

Az eljárási szabályokat a másodfokú bíróság -, illetve nagyobb részt az elsőfokú bíróság is megtartotta. A másodfokú bíróság helyesen ismerte fel azt az ügy érdemi megítélését nem érintő eljárási szabálysértést, amelyet az elsőfokú bíróság a tárgyalás megkezdése előtt lefolytatott bizonyítás során vétett. Ezzel kapcsolatos álláspontja - amint erre a fellebbviteli főügyészség is rámutatott - mindössze annyiban szorult pontosításra, hogy **tanú1**-t az elsőfokú bíróság a későbbiekben törvényes keretek között is kihallgatta, vallomásának bizonyítékként történő felhasználása ezért nem kifogásolható.

A fenti helyesbítéssel a másodfokú bíróság által megállapított tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, és a Be.388.§ (1) és (2) bekezdése értelmében irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

E tényállás alapján a másodfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére a zártörés vétsége tekintetében, illetve nem tévedett, amikor a magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásában felmentő rendelkezést hozott.

A másodfokú bíróság helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróságnak a bűnsegédi alakzatban megállapított magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásában elfoglalt téves jogi álláspontjára; a hiányzó tettesi alpbűncselekmény kizárja a vádlott bűnsegédként történő felelősségrevonását, mindössze a közvetett tettesség megállapíthatósága képezhette vizsgálat tárgyát.

Kétségtelen, hogy a közvetett tettesség általában felbujtásszerű magatartás formájában nyilvánul meg. A közvetett tettes bírja rá a büntetőjogilag felelősségre nem vonható elkövetőt az általa kívánt cselekmény megvalósítására, az ő tevékenysége váltja ki a felhasznált személy magatartását, jelenti annak döntő motívumát. A harmadfokú bíróság álláspontja szerint nem kizárt a közvetett tettesség megállapítása bűnsegélyszerű magatartás esetében sem, amikor ez a felhasznált személyt a már kialakult elhatározásának véghezvitelében valamely külső feltétel biztosításával, illetve tanácsadással, bátorítással segíti (fizikai és pszichikai bűnsegély).

Míg azonban a felbujtásszerű elkövetés a közvetett tettesség megállapítására minden esetben alkalmas, bűnsegélyszerű magatartás tanúsításakor csak a konkrét eset körülményeinek értékelése alapján lehet ebben a kérdésben állást foglalni. Döntő jelentőséggel ebben a tekintetben az bír, hogy a bűnsegélyszerű magatartást tanúsító személy eszközként használta-e fel a közvetlenül cselekvőt, vagy sem.

A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott felbujtásszerű cselekményt nem tanúsított, bűnsegélyszerű magatartása pedig nem volt alkalmas a büntetőjogi felelősségének a Btk.276.§-ában meghatározott magánokirat-hamisítás vétségében - közvetett tettesként - történő megállapítására. Annak közvetlen célja a lefoglalt jármű végrehajtás alóli elvonása, ellenértékének megszerzése volt. Kétségtelenül számíthatott arra, hogy a vevő - amennyiben a járművet a nevére íratja, vagy továbbértékesíti - a valótlan tartalmú adásvételi szerződést utóbb felhasználja: mindez azonban felbujtásszerű magatartás és más személy eszközként történő felhasználásának hiányában nem vezethetett közvetett tettesség megállapítására.

A felmentést sérelmező ügyészi fellebbezés nem volt megalapozott.

Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény minősítése is megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az első-, illetve a másodfokú bíróság helyesen tárta fel. Az alkalmazott büntetés neme és mértéke szükséges a Btk.37.§-ában megfogalmazott célok eléréséhez.

Miután a másodfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek: a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be.397.§-a alapján helybenhagyta.

A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

P é c s, 2008. december 5.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr.Tóth Sándor s.k. bíró

A Baranya Megyei Bíróság 4.Bf.165/2008/4. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bhar.II.141/2008/4. számú végzése folytán a 2008. évi december hó 5. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke